

**FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT DR MARSE-ANN FARRUGIA LL.D.**

Seduta ta' nhar l-Erbgha 25 ta' Novembru, 2020

Rikors Numru: 264/2012 MLF

Lufthansa Technik (Malta) Limited

vs

Tyrone Camilleri

Il-Qorti,

1. Rat l-avviz tas-socjeta' attrici fejn talbet li din il-Qorti tikkundanna lill-konvenut ihallasha is-somma ta' ghaxart elef Euro (€10,000) dovuti wara li gie ffirmat '*bond agreement*' bejn il-partijiet fejn l-intimat inghata tahrig ghas-spejjez tar-rikorrent u ntrabat li jibqa' fl-impjieg mar-rikorrent ghal hames snin wara l-*probation* izda l-intimat naqas milli jaghmel dan u ghalhekk ai termini tal-ftehim gie dovut l-ammont fuq imsemmi

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-mandat kawtelatorju u bl-interessi mid-data tal-prezentata tal-avviz kontra l-konvenut.

2. Rat ir-risposta tal-konvenut li permezz taghha eccepixxa:

1. Illi t-talbiet tas-socjeta' rikorrenti huma bbazati fuq il-premessa zbaljata illi l-intimat abbanduna jew telaq l-impjieg li kellu minn mal-istess socjeta'.

2. Illi in effett, ghal ragunijiet li sejrjn jigu trattati f'iktar dettall matul il-kors tal-kawza, kienet is-socjeta' rikorrenti li kecciet lill-intimat
3. Semghet ix-xhieda u rat l-atti u d-dokumenti kollha pprezentati.
4. Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;
5. Ikkunsidrat:

Il-Fatti

6. Il-fatti saljenti li taw lok ghal dawn il-proceduri huma s-segwenti:
  1. Fl-10 ta' Marzu 2008 il-partijiet iffirmaw *bond agreement* fejn gie maqbul li s-socjeta' attrici kienet ser tinvesti fil-konvenut billi tipprovdilu tahrig ta' diversi xhur barra mill-pajjiz, u l-konvenut iggarantixxa li kellu jibqa' fl-impjieg mas-socjeta' attrici ghal perjodu ta' hames snin mill-gheluq tal-*probation*. In oltre, il-konvenut intrabat li jhallas lis-socjeta' attrici l-ammont ta' ghaxar t'elef Ewro (€10,000) fl-eventwalita' li jiddeciedi li jittermina l-impjieg tieghu qabel ma' jiskadi dan it-terminu. Il-partijiet rilevanti ta' dan il-*bond agreement* jaqraw testwalment hekk:

“It is agreed between the company, Lufthansa Technik Malta, and the above-mentioned employee that in consideration of the company’s investment in the training of the said employee leading to the acquisition of skills in spray painting on aircraft, ... the employee guarantees that he / she shall remain in employment with the company for at least five (5) years from date of end of probation.

The bond will be effective for a five (5) years period and in the event that the employee terminates his/her employment with the company prior to the expiry of this

period, the employee will be liable to pay the company the total agreed bond amount.”¹

2. Claude Fenech, *Chief Officer Human Resources* fi hdan is-socjeta' attrici xehed illi l-konvenut kien wiehed mill-*painters* ingaggati mis-socjeta' attrici u li kellhom jircievu tahrig speċjalizzat fuq iz-zebgha tal-ajrulani. Spjega li l-konvenut u l-kollegi tieghu kienu inghataw dan it-tahrig gewwa il-Germanja. Spjega li l-impjieg tal-konvenut gie terminat mis-socjeta' attrici fis-16 ta' Settembru 2009, u dan stante li “*Kien hemm okkazzjoni partikolari fejn Leonard Sacco u Tyron Camilleri kienu gew fl-idejn fuq il-post tax-xoghol. Huma kienu gew sospizi u ghaddew proceduri dixxiplinari. Sussegwentement il-Bord ta' dixxiplina kien sabhom hatja tal-glied fuq il-post tax-xoghol u l-impjieg taghhom kien gie terminat.*”²
3. Il-konvenut xehed li huwa kien jahdem bhala *spray painter* mas-socjeta' attrici. Spejga li f'okkazzjoni minnhom kien hemm certu Leonard Sacco, li ukoll kien impjegat mas-socjeta' attrici, li kien qieghed jaghmel xoghol ta' tindif fl-*ispray booth*. Qal li kollega iehor taghhom bhala cajta kien iddecieda li jgholli t-temperatura ta' din l-*ispray booth* waqt li Leonard Sacco kien qieghed jaghmel dawn ix-xogholijiet. Spjega li hekk kif hu kien tela' lura mill-break, Leonard Sacco kien ikkonfrontah ghaliex haseb li kien il-konvenut li ghamillu din ic-cajta. Minn hemmhekk segwa argument fiziku bejniethom. Sussegwentement is-socjeta' attrici kienet bdiel proceduri ta' dixxiplina li wasslu biex huwa tkecca mill-impjieg tieghu.³

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

7. Permezz tal-proceduri odjerni, is-socjeta' attrici qeghda titlob il-kundanna tal-konvenut ghall-ammont ta' ghaxar t'elef Ewro (€10,000) u dan ghab-bazi ta' *bond agreement* iffirmit bejnha u bejn il-konvenut li permezz tieghu il-konvenut kien intrabat li jibqa' fl-impjieg taghha ghal hames snin wara l-*probation*. Tikkontendi li ladarba l-konvenut naqas milli jaghmel dan, huwa ghandu jigi kkundannat ihallasha dan l-ammont *ai termini* ta' dan il-*bond agreement*.

---

¹ Ara l-*bond agreement* a fol. 20 tal-process.

² Ara l-affidavit ta' Claude Frenco a fol.18 tal-process.

³ Ara l x-xhieda tal-konvenut a fol. 24 tal-process.

L-Ewwel u t-Tieni Eccezzjonijiet tal-Konvenut – l-impjieg gie terminat mis-socjeta' attrici u mhux mill-konvenut

8. L-ewwel u t-tieni eccezzjonijiet tal-konvenut ser jigu kkunsidrati flimkien stante li huma instrinsikament marbutin ma' xulxin. Permezz ta' dawn l-eccezzjonijiet il-konvenut jecepixxi li t-talba attrici hija mibnija fuq il-premessa zbaljata illi kien hu li abbanduna jew telaq l-impjieg li kellu mas-socjeta', mentri fil-verita' kienet is-socjeta' attrici li keccietu.

9. Mill-atti processwali ma hemm l-ebda dubju li l-impjieg tal-konvenut gie terminat mis-socjeta' attrici wara li l-konvenut kien involut fi glieda ma' kollega tieghu fuq il-post tax-xoghol. Dwar dan il-fatt ma hemmx kontestazzjoni bejn il-partijiet. Ghalhekk din il-Qorti ghandha tiddetermina jekk galadarba l-impjieg tal-konvenut gie terminat mis-socjeta' attrici, kienx hemm ksur da parti tal-konvenut tal-*bond agreement* li ghandu jwassal ghal kundanna tieghu kif qeghda titlob is-socjeta' attrici. Minn qari ta' dan il-*bond agreement*, jirrizulta b'mod car illi permezz ta' dan il-ftehim il-konvenut iggarantixxa li jibqa fl-impieg ghal perjodu ta' hames snin wara li jigi terminat il-*probation*. In oltre, il-konvenut intrabat li jirrifondi l-ispejjez li s-socjeta' attrici kienet ser tinkorri ghat-tahrig tieghu, liema spejjez gew maqbula li kellhom ikunu fis-somma ta' €10,000, f'kaz li l-konvenut jittermina l-impjieg tieghu qabel l-eghluq taz-zmien miftiehem.

10. Fin-nota ta' sottomissjonijiet taghha, s-socjeta' attrici tikkontendi illi dana il-ftehim irid jinqara fis-sens li l-konvenut obbliga ruhu li jaghmel minn kollox sabiex jibqa' fl-impjieg mas-socjeta' attrici u ghalhekk meta dahal fi glieda ma' kollega tieghu huwa naqas minn dan l-obbligu stante li messu kien jaf li f'dak il-kaz il-konsegwenza kienet ser tkun illi huwa kien ser jigi mkecci mill-impjieg tieghu, u konsegwentement ma kienx ser ikun f'posizzjoni li jonora l-obbligu assunt minnu fil-*bond agreement*.

11. Fil-Kodici Civili taghna insibu diversi disposizzjonijiet li jitrattaw il-kuntratti u l-obbligazzjonijiet naxxenti minnhom. Partikolarment rilevanti ghal kaz odjern huma dawk li nsibu fl-artikolu 992(1) li jipprovdi li "*il-kuntratti maghmula skont il-ligi ghandhom sahha ta' ligi ghal dawk li jkunu ghamluhom*", l-Artikolu 993 li jipprovdi illi "*Il-kuntratti ghandhom jigu esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss ghal dak li jinghad fihom, izda*

wkoll għall-konsegwenzi kollha li ggib magħha l-obbligazzjoni skont ix-xorta tagħha, bl-ekwità, bl-uzu jew bil-ligi.”, u l-Artikolu 1002 li jipprovdi li “*Meta l-kliem ta’ konvenzjoni, meħud fis-sens li għandu skont l-uzu fiz-zmien tal-kuntratt, hu car, ma hemmx lok għal interpretazzjoni.*”

12. Dawn id-disposizzjonijiet tal-ligi gew applikati b'mod kostanti mill-Qrati tagħna li ripetutament irritenew li l-pattijiet kuntrattwali għandhom jigu rispettati stante li dawn jirriflettu l-volonta' tal-partijiet fil-mument tal-iffirmar tal-kuntratt. Fis-sentenza fl-ismijiet **Gloria Beacom vs AIC Anthony Spiteri Staines** deciza mill-Qorti tal-Appell fil-5 ta' Ottubru 1998 gie ritenut li “*Il-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratt jibqa' dejjem dak li l-vinkolu kuntrattwali għandu jigi rispettati u li hi l-volonta' tal-kontraent kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali w trid tigi osservata. Pacta sunt servanda.*”

13. Fil-fehma ta' din il-Qorti t-termini ta' dan il-*bond agreement* huma cari. It-tieni paragrafu ta' dan il-ftehim, li għab-bazi tiegħu qed issir din il-kawza, jispecifica li l-hlas ta' €10,000 ikun dovut mill-impjegat f'kaz li hu “*fails to fulfil the terms of the bond agreement mentioned above*” u “*in the event that the employee terminates his/her employment with the company prior to the expiry of this period the employee will be liable to pay the company the total agreed bond amount*”.⁴ Il-Qorti tqis li ma jista' jkun hemm ebda interpretazzjoni mod iehor ta' din il-klawsola għajr li l-hlas tas-somma pretiza kien ikun dovut f'kaz li matul il-perjodu miftiehem, l-impjegat jonqos mill-obbligu tiegħu li jibqa' fl-impjieg tas-socjeta' u volontarjament jiddeciedi li jitermina l-impjieg tiegħu.

14. Kif gie osservat aktar il-fuq f'din is-sentenza, f'dan il-kaz ma kienx il-konvenut li ttermina l-impjieg tiegħu izda kienet is-socjeta' attrici li tterminatlu l-impjieg wara li kienu ttiehdu proceduri dixxiplinari fil-konfront tiegħu. Il-Qorti ma tistax tilqa' l-argument avanzat mis-socjeta' attrici li l-konvenut messu kien jaf li jekk kien ser jidhol fi glieda ma' kollega tiegħu, huwa kien ser jigi mkecci u b'hekk kien ser ikun obligat ihallas is-somma mifthiema fil-*bond agreement*. Fl-ewwel lok, dan ma huwiex xi kaz fejn jista' jigi applikat il-principju magħruf bhala *ignorantia juris neminem excusat*, stante li ma hemm ebda dizpozzjoni fil-ligijiet tagħna li timponi t-terminazzjoni tal-impjieg f'kull kaz ta' glied fuq il-post tax-xogħol. Għalhekk jekk is-socjeta' attrici kellha din ir-regola għall-impjegati

⁴ Ara l-*bond agreement* a fol. 20 tal-process.

taghha, kien jinkombi fuqha l-oneru li ttiprova li hija kienet gharrfet lill-konvenut x'kellhom ikunu l-konsegwenzi f'tali eventwalita'. Mill-provi prodotti ma jirrizultax li s-socjeta' attrici ghamlet dan.

15. Fit-tieni lok, il-*bond agreement* ma jipprevedix obbligu ghal hlas fuq il-konvenut f'kaz li huwa jigi mkecci mill-impjieg tieghu. Jekk l-intenzjoni tas-socjeta' attrici fil-mument tal-firma tal-kuntratt kienet li l-obbligu ghall-hlas fuq il-konvenut ikun estiz anke f'kaz ta' tkeccija, kien jispetta lilha li tinkludi din il-eventwalita' b'mod car fid-dicitura tal-kuntratt. Hija l-fehma konsiderata ta' din il-Qorti li l-garanzja li ta l-konvenut kienet marbuta mad-decizjoni volontarja tieghu li jitlaq mill-impjieg. Ladarba jirrizulta li ma kienx il-konvenut li telaq mill-impjieg izda kienet is-socjeta' attrici li tterminatlu l-impjieg, il-konvenut ma ghandux jirrifondi s-somma ta' €10,000 msemija fil-*bond agreement*.

16. Ghaldaqtsant l-ewwel u t-tieni eccezzjonijiet tal-konvenut ser jigu milqugha.

Konkluzjoni

17. Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti qeghdha:

1. Tilqa' l-ewwel u t-tieni eccezzjoni tal-konvenut;
2. Konsegwentement tichad it-talba tas-socjeta' attrici fit-totalita taghha.

L-ispejjez kollha in konnessjoni ma' dawn il-proceduri ghandhom jigu subiti mis-socjeta' attrici.

Magistrat

Doreen Pickard
Deputat Registratur